

PIC DE VALLHIBERNA I TUCA DE LES CULEBRES

Ribagorça

Des de la presa de Llauset pels estanys de Botornàs i Coma Arnau

El Vallhiberna (Roca Blanca) és un dels tres mil més assequibles dels Pirineus. S'hi pot accedir des del refugi de Coronas a la Vall de Vallhiberna, amb quelcom més de desnivell i dificultat semblant a l'itinerari d'aquesta ressenya.

És força habitual pujar pels estanys de Botornàs i Coma Arnau i, opcionalment un cop al cim, pel Pas del Cavall fer la veïna Tuca de les Culebres. La primera opció la qualificariem com de dificultat moderada. La segona de difícil.

Per baixar dues opcions: retronar pel mateix camí o, si s'ha passat a la Tuca de les Culebres, optar per la Vall de Llauset.

Cartografia: Editorial Alpina. Aneto-Maladeta (1:25000)

Punts per GPS: <http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=2079620>

Aproximació. Del poble d'Aneto parteix una pista asfaltada i serpentejant que s'enfila fins a l'Estany de Llauset. Podem deixar el vehicle al costat mateix de la presa després de passar un curt túnel.

Pic de Vallhiberna amb retorn pel mateix camí.

Data de la ressenya: 8 de setembre de 2006

Presa de Llauset (2183m). Sortim del costat de la presa per una pista travessant un petit túnel i seguint el GR-11. La pista aviat deriva en corriol molt fressat i, en direcció a ponent, segueix el marge esquerre de l'estany. Sense gaire pendent i amb alguna pujada i baixada arribem al cap de l'estany als 30' quan travessem el riu del Cap de Llauset. En aquest punt el GR transita més proper a la riba, però hi ha un corriol que mena travessar el riu més amunt, per un pont nou (encara feia olor de pintura tendra). Als 50' trobem un desviament a mà esquerra i un cartell indicador. Un corriol segueix en direcció a ponent vers el Coll de Llauset. És el que utilitzaríem per baixar si optéssim per passar el Pas del Cavall i baixar per la vall de Vallhiberna. Nosaltres però, pel GR fem un gir de 90º en direcció nord i comencem a enfilar-nos més fort fins a les runes de l'antiga Cabana de Botornàs. El camí es torna més planer i ben aviat (1h) trobem una gran fita i la nova cabana de pastors, en molt bon estat i oberta (2.343 m). Baixem lleugerament fins a la llera del riu i l'Estany de Botornàs. El passem pel seu marge esquerre (llevant) i seguim el curs del riu enfilant-nos en suau pujada.

A 1h 30' de camí, trobem un altre trencall (2.415 m) senyalitzat amb un cartell. El GR es divideix: per l'esquerra s'enfila cap al Coll de Vallhiberna. Deixem el ramal que, per la dreta, segueix planer el curs del riu per anar a l'Estany del Cap de Llauset i el d'Angllios. Seguint-lo retornariem al punt de partida donant la volta al Pic de la Solana de Llauset. Però nosaltres girem 90º vers ponent i ens enfilem cap al coll. A 1h 50' (2.520 m) trobem un altre trencall i cartell: el GR marxa a la dreta cap al Coll de Vallhiberna, però nosaltres el deixem per prendre un corriol que surt en direcció sud-oest per entremig d'un pedregar vers els Ibons Xelats o Estanys de Coma Arnau.

Des d'aquest punt ja és visible el cim: el de més a la dreta en el sentit de la marxa (ponent) dels tres que tenim davant i d'un color més clar que els altres (d'aquí deu venir el seu altre nom de

Roca Blanca). A partir d'ara el camí ja és més difícil de seguir perquè travessa força trams de tartera. Les fites ens hi ajuden, malgrat que en algun punt son escadusseres. Però si tenim algun dubte, la referència és seguir sempre en direcció al cim. Anem enfilant-nos alternant trams de pedra i d'herba. Abastem un petit estany que deixem a mà esquerra. A 2h 5' som al costat de l'Estany Xelat (2.600 m).

Ens enfilem en direcció nord-oest i descrivim un semicercle per salvar l'Estany Redó, que encara no veiem fins que no guanyem una mica més d'alçada. El passem, allunyats i més alts pel nord, deixant-lo a l'esquerra. A 2.720 m. Passem pel costat d'un petit estany sense nom al mapa (sec a aquestes alçades de l'estiu) i ens enfilem per un llom pedregós vers el sud oest en direcció al coll entre el Vallhiberna i el seu veí de llevant, quina paret nord cau vertical sobre l'Estany Redó. A les 3h som als peus d'aquest coll (2.890 m) i aquí el camí, ja molt més fressat, gira a ponent i comença a fer-nos esbufegar per salvar en curtes llaçades el darrer tram fins atènyer la cresta.

Arribem al cap llevantí de la llarga cresta (3.040 m) i solament ens cal seguir-la. És una mica aèria, però prou ampla i planera com per passar-la caminant, excepte algun pas que pot requerir ajudar-se de les mans. A les 3h 45' som al costat d'una gran fita que senyala el cim (3.062 m. segons el nostre GPS i altres ressenyes, 3.056 segons el mapa). No ve d'un pam!

Retornem sobre els nostres passos i a les 6h 45' de marxa efectiva som al punt d'inici, havent-hi esmerçat 7h 30' en total.

Tuca de les Culebres pel Pas del Cavall amb retorn pel la Vall de Vallhiberna

Data de la ressenya: 28 de setembre de 2011

La dificultat es concreta al Pas del Cavall, un afilat llom pedregós de parets verticals i considerable caiguda per cada vessant, que uneix ambdós cims. Hi ha qui opta per passar-lo a cavall (amb una cama a cada banda, d'aquí el seu nom). Hi ha qui ho fa a la bavaresa. Els més agosarats caminant. També hi ha qui opta per salvar-lo per la base, pel vessant de migdia. Aquesta darrera ens sembla una mala alternativa.

Des del cim del Culebres desgrimpem per terreny descompost fins al Coll de Llauset i a partir d'aquí, per camí ben fressat i còmode, descendim pel marge hidrogràfic dret fins a l'entrada d'aigües de l'estany homònim on recuperem el camí d'anada.

Com queda evident sobre el mapa aquesta opció és força més curta que el retorn pel mateix camí descrit a l'anada.

Sobta el contrast cromàtic i la textura del rocam de la Vall i Serra de Llauset (fosc, esquistós) amb la de Vallhiberna i Culebres (clar, calcari).

Toni Planas